

متن پرسش

باسلام. استاد گرامی ۴ سوال از محضرتان داشتم: ۱. استاد قبل از حضرت ابراهیم نیز انسان الکل و انسان کامل بوده است؟ اگر انسان کامل امام است به نظر می رسد از حضرت ابراهیم به بعد امامت به صحنه آمد لطفا توضیح دهید. میدانم حتما در دنیا باید امام باشد و انسان کامل اما قبل از حضرت ابراهیم چه کسی بوده؟ ۲. استاد در سخنرانی شما شنیدم فرمودید «اول در علم، آخر در عین است» و فرمودید حضرت مهدی، از این رو در منظر ائمه بوده و امام صادق با گریه آرزوی دیدار حضرت مهدی را داشتند. استاد سوال این است که آیا امام زمان از پیامبر هم بالاتر است؟ این آخر در عین بودن نسبت به رسول الله هم می شود؟ ۳. استاد شما دائم در سخنرانی هاتان گوشزد می کنید امامت یک مقام است، این را واضح تر توضیح می دهید؟ ۴. استاد نظر شما در خصوص «متعّه» چیست؟ برخی احادیث از امام صادق و ... نقل می شود که آن را عمل درستی قلمداد نمی کردند و یا گفته می شود چرا امام علی بعد از خلافت آن را رواج نداد، پس شاید زیاد مایل نبودند. با توجه به اینکه احادیث و روایات موافق و مخالف هست، آیا متعه حلال است یا نه؟ من به علامه طباطبایی علاقه زیادی داشتم البته هنوز هم دارم اما در جایی خواندم که گفته بودند: قصد داشتم مخدره ای را متعه یکی شیرازی بود و دیگری اصفهانی و فال حافظ آمد شیرازی بهتر است و ... یه جورایی علامه آن جایگاه نخستینش را در ذهنم از دست داد، لطفا نگوئید شما چه کار دارید علامه چه می کرد، چون مهم است بالاخره ما خودمان را از دنباله روهای علامه میدانیم و مایلیم حقیقت ایشان را بدانیم. با سپاس از عنایت شما

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیکم السلام: ۱- در روایت داریم «الْحُجَّةُ قَبْلَ الْخَلْقِ وَ مَعَ الْخَلْقِ وَ بَعْدَ الْخَلْقِ» یعنی حجت الهی که همان انسان کامل باشد قبل از خلقت هم هست منتها ظهورش در جمال وجود عینی پیامبران و امامان خواهد بود در حالی که امامت نحوه‌ی مدیریت الهی است که به جهت شرایط تاریخی که در عالم به وجود آمد در حضرت ابراهیم و پیامبران بعد از آن حضرت از طرف خدا جعل شد. ۲- همان طور که در عالم عین، مهدی «عجل الله تعالی فرجه» حقایق دین پیامبر «صلی الله علیه و آله» را به ظهور می‌رسانند و هم‌هی امامان تابع نور حضرت محمد «صلوات الله علیه و آله» هستند، در عالم غیب و معنا نیز همین طور است که امامان تابع نور حضرت محمد «صلوات الله علیه و آله» هستند. ۳- امام از آن جهت که واسطه‌ی فیض بین حق و خلق است، مقام است یعنی یک عنوان اعتباری نیست ولی امامت از آن جهت که مأمور است تا دین خدا را تبیین کند یک مأموریت است و خداوند چنین مقامی

را به کسانی می‌دهد که از نظر مقام، واسطه‌ی فیض هستند تا تکوین و تشریح متحد باشد. ۴- بحث متعه یک موضوع فقهی است و باید از فقیه سوال شود ولی در مورد خبری که از علامه نقل می‌کنید بیشتر تحقیق کنید؛ من چنین چیزی نشنیده‌ام. موفق باشید.